

Olsztyn, dnia 3 lipca 2018 roku

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-V.431.1.7.2018

**Pan
Witold Wróblewski
Prezydent Miasta Elbląg**

ul. Łączności 1
82-300 Elbląg

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Elblągu (ul. Łączności 1, 82-300 Elbląg; REGON: 170747715; NIP: 578-305-14-46).
(akta kontroli str.1)

Kontrolowane zadania realizowane były w Urzędzie Miejskim w Elblągu przez Departament Świadczeń Rodziny zlokalizowany w budynku mieszczącym się przy ul. Jaśminowej 11 (82-300 Elbląg).

W okresie objętym kontrolą i w czasie jej prowadzenia funkcję Prezydenta Miasta Elbląg sprawował **Pan Witold Wróblewski**, który został wybrany w dniu 30 listopada 2014 roku na czteroletnią kadencję (ślubowanie złożył w dniu 5 grudnia 2014 roku).
(akta kontroli str. 2-3)

Nadzór nad Departamentem Świadczeń Rodziny wchodzącym w skład Urzędu Miejskiego w Elblągu (w okresie objętym kontrolą i w czasie jej prowadzenia), zgodnie z udzielonym upoważnieniem i podziałem kompetencji, sprawował Wiceprezydent Miasta Elbląg – **Pan Jacek Boruszka** - powołany na to stanowisko w dniu 1 stycznia 2015 roku. W czasie trwających działań kontrolnych (w dniu 10 maja 2018 roku) Prezydent Miasta Elbląg dokonał uaktualnienia upoważnienia udzielonego Panu Jackowi Boruszce - Wiceprezydentowi Miasta Elbląg.
(akta kontroli str. 4-18)

Za prawidłową realizację zadań i kompetencji przypisanych organowi wykonawczemu Miasta oraz za właściwą pracę podległych Prezydentowi Miasta Elbląg komórek organizacyjnych odpowiedzialni (zgodnie z §14 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu) byli Dyrektorzy / Kierownicy tych komórek.
(akta kontroli str. 78)

Wykonywanie zadań w Departamencie Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu (w okresie objętym kontrolą i w czasie jej prowadzenia) nadzorowała **Pani Maria Piór** Dyrektor tego Departamentu - zatrudniona w Urzędzie Miejskim od dnia 1 marca 2004 roku.
(akta kontroli str. 19-29)

Do dnia 30 kwietnia 2018 roku na stanowisku Kierownika Referatu Ustalania Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu zatrudniona była **Pani Ewa Guderska**, która nadzorowała wykonywanie zadań w tym Referacie w okresie objętym kontrolą.

W dniu rozpoczęcia kontroli stanowisko Kierownika Referatu Ustalania Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych było nieobsadzone (wakat).
(akta kontroli str.30-33)

Kontrolowane zadania realizowane były przez 23 osoby zatrudnione w Urzędzie Miejskim w Elblągu w Departamencie Świadczeń Rodzinnych.
(akta kontroli str. 34-36)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
 - legitymacja służbowa nr 6/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 25 kwietnia 2018 roku nr FK-IV.0030.329.2018 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Urzędzie Miasta w Elblągu;
(akta kontroli str.37-38)
- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
 - legitymacja służbowa nr 1/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 25 kwietnia 2018 roku nr FK-IV.0030.328.2018 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Urzędzie Miasta w Elblągu.
(akta kontroli str. 39-40)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 8 maja 2018 roku do 16 maja 2018 roku Odnotowano ją - pod pozycją 17/2018 – w książce kontroli prowadzonej w Urzędzie Miejskim w Elblągu.
(akta kontroli str. 41)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia rodzicielskiego oraz realizowania ustawowych zadań z zakresu opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2017/2018 (od 1 listopada 2017 roku do 31 marca 2018 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2234) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1952 z późn. zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

W związku z kontrolą problemową w Urzędzie Miejskim w Elblągu, dotyczącą oceny realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, Pan Witold Wróblewski – Prezydent Miasta Elbląg upoważnił pisemnie Panią Marię Piór – Dyrektora Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu do udzielania pisemnych i ustnych informacji oraz wyjaśnień na potrzeby kontroli.

Upoważnienie zostało udzielone Pani Marii Piór na czas trwania kontroli (tj. na okres od 8 maja 2018 roku do 16 maja 2018 roku).

(akta kontroli str. 28-29)

Na podstawie analizy kwartalnego sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za IV kwartał 2017 roku i I kwartał 2018 roku, a także na podstawie informacji otrzymanych z Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie objętym kontrolą (tj. od 1 listopada 2017 roku do 31 marca 2018 roku) na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych z dotacji Wojewody wydatkowano ogółem kwotę 11.828.568 zł – z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono 4.981.778 zł (stanowiło to 41,12% wydatkowanej kwoty ogółem na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka – kwotę 325.000 zł (325 świadczeń);
 - zasiłek pielęgnacyjny – kwotę 2.651.949 zł (17.333 świadczenia);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy - kwotę 392.281 zł (761 świadczeń);
 - świadczenie rodzicielskie - kwotę 1.612.548 zł (1.739 świadczeń).
2. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) - *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadania w rozdziale 85502 – w Gminie – Mieście Elbląg, stanowiło to:

- 372.686,39 zł - w 2017 roku;
- 99.182,93 zł - w I kwartale 2018 roku.

3. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Na obsługę realizacji zadań zleconych w rozdziale 85502 – po uwzględnieniu wypłaty przez gminę świadczeń na podstawie art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych – Gmina - Miasto Elbląg przeznaczyła środki własne (uzyskane przez Gminę z tytułu skutecznej egzekucji należności od dłużników alimentacyjnych) w wysokości:

- 219.618,47 zł - w 2017 roku;
- 80.246,96 zł - w I kwartale 2018 roku.

Stanowiło to odpowiednio:

- 58,92 % uzyskanego w 2017 roku dochodu z realizacji zadań w rozdziale 85502 (realizacja zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów);
- 80,91% uzyskanego w I kwartale 2018 roku dochodu z realizacji zadań w rozdziale 85502 (realizacja zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

(akta kontroli str. 315-327)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina - Miasto Elbląg liczy około 114.630 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w gminie tej jest Prezydent Miasta Elbląg.

Działania kontrolne wykazały, że **realizacją zadań** określonych ustawą o świadczeniach rodzinnych **zajmuje się Urząd Miejski w Elblągu** - stanowiący aparat pomocniczy **Prezydenta Miasta Elbląg**.

(akta kontroli str. 70, 73, 75, 94; 313)

W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Prezydenta Miasta Elbląg.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gmina - Miasto Elbląg działająca na prawach powiatu wykonywała swoją działalność na podstawie *Statutu Miasta Elbląg*. Tekst jednolity *Statutu* został ogłoszony w Obwieszczeniu Nr 55/XXV/2017 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 30 marca 2017 roku.

(akta kontroli str. 42-64)

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* w § 7 ust. 1 pkt 2 określał, że „*Dla realizacji celów określonych w Statucie i ustawach szczególnych Miasto wykonuje (...) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (...)*”.

(akta kontroli str.44)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania Urzędu – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał *Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Elblągu* stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 192/2017 Prezydenta Miasta Elbląg z dnia 18 kwietnia 2017 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Powyższy *Regulamin*, od dnia jego ogłoszenia w formie tekstu jednolitego do dnia rozpoczęcia kontroli, był sześciokrotnie zmieniany. Zmian dokonano w nim Zarządzeniami Prezydenta Miasta Elbląg: Nr 244/2017 z dnia 22 maja 2017 roku; Nr 293/2017 z dnia 10 lipca 2017 roku; Nr 340/2017 z dnia 27 lipca 2017 roku; Nr 390/2017 z dnia 30 sierpnia 2017 roku; Nr 510/2017 z dnia 01 grudnia 2017 roku; Nr 50/2018 z dnia 9 lutego 2018 roku.

(akta kontroli str.65-141)

Zakres działania Departamentu Świadczeń Rodzinnych zawarty został w § 27 *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu*.

(akta kontroli str.94)

Zgodnie z regulacjami wynikającymi z § 40 *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu* szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych funkcjonujących w Urzędzie Miejskim oraz ich wewnętrzną strukturę organizacyjną określać powinny regulaminy wewnętrzne.

(akta kontroli str.101-102)

W dniu rozpoczęcia kontroli Departament Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu posiadał *Regulamin Wewnętrzny* zatwierdzony przez Wiceprezydenta Miasta Elbląg.

(akta kontroli str.142-166)

Analiza *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu* jak i *Regulaminu Wewnętrznego Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu* wykazała, że były one aktualne w zakresie kontrolowanych zadań.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Urząd Miejski w Elblągu był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W Departamencie Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu – w okresie objętym kontrolą - realizację kontrolowanych zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych powierzono 23 osobom (tj. Dyrektorowi Departamentu oraz 22 pracownikom merytorycznym) zatrudnionym na czas nieokreślony.

(akta kontroli str. 34-36; 671)

Ustalono, że w dniu rozpoczęcia działań kontrolnych zarówno Dyrektor Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu jak i pracownicy tego Departamentu – realizujący, między innymi, ustawę o świadczeniach rodzinnych - posiadali zakresy czynności, które zawierały zadania wynikające z tej ustawy.

(akta kontroli str. 26-27; 32-33; 167-183; 186-193; 196-201; 204-205; 208-215; 219-221; 225-229)

Dyrektor Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu w czasie trwającej kontroli (w dniu 9 maja 2018 roku) uaktualnił zakresy czynności sześciu pracownikom Departamentu, między innymi, zajmujących się świadczeniami rodzinnymi. Kserokopie uaktualnionych zakresów włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 184-185; 194-195; 202-203; 206-207; 216-218; 222-224)

Na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli Dyrektor Departamentu Świadczeń Rodzinnych funkcjonującego w Urzędzie Miejskim w Elblągu – nadzorujący realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych - posiadał upoważnienie Prezydenta Miasta Elbląg do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienie do prowadzenia postępowania administracyjnego z zakresu świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji posiadał też Główny Specjalista w Departamencie Świadczeń Rodzinnych. Pracownicy merytoryczni realizujący w Departamencie Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu, między innymi, zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych również posiadali upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych.

Wszystkie, wyżej wymienione, upoważnienia wydane były w dniu 30 kwietnia 2018 roku (na podstawie tych upoważnień traciły moc upoważnienia Prezydenta Miasta Elbląga z dnia 27 czerwca 2017 roku oraz z dnia 19 września 2017 roku).

Kontrolujący ustalili, że upoważnienia Prezydenta Miasta Elbląg z dnia 30 kwietnia 2018 roku (udzielone Dyrektorowi Departamentu Świadczeń Rodzinnych oraz pracownikom tego Departamentu realizującym kontrolowane zadania) zostały podpisane przez Wiceprezydenta Miasta Elbląg w zastępstwie Prezydenta Miasta Elbląg (tj. w zastępstwie organu właściwego) – czego nie przewiduje ustawa o świadczeniach rodzinnych oraz inne ustawy na podstawie, których realizowane są przez organy właściwe zadania zlecone administracji rządowej i na podstawie, których udzielano upoważnień.

(akta kontroli str. 22-23; 230-255)

Z uwagi na fakt, że upoważnienia z dnia 30 kwietnia 2018 roku podpisane były przez osobę do tego nieuprawnioną (Wiceprezydenta Miasta Elbląg) – w dniu rozpoczęcia kontroli obowiązywały wcześniejsze upoważnienia (z dnia 26 czerwca 2017 roku oraz z dnia 19 września 2017 roku) udzielone Dyrektorowi Departamentu Świadczeń Rodzinnych oraz pracownikom tego Departamentu przez Prezydenta Miasta Elbląg i przez niego podpisane. Obejmowały one, między innymi, upoważnienie do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji w tym zakresie (do wydawania decyzji upoważniony został Dyrektor Departamentu Świadczeń Rodzinnych oraz Główny Specjalista w Departamencie Świadczeń Rodzinnych).

(akta kontroli str. 20-21; 256-281)

W związku z tym, że upoważnienia z dnia 30 kwietnia 2018 roku zostały podpisane przez osobę nieuprawnioną, Prezydent Miasta Elbląg - w czasie trwających działań kontrolnych (w dniu 11 maja 2018 roku) - udzielił pisemnych upoważnień Dyrektorowi Departamentu Świadczeń Rodzinnych funkcjonującego w Urzędzie Miejskim w Elblągu oraz pracownikom tego Departamentu realizującym, między innymi, zadania z zakresu świadczeń rodzinnych. Zakres udzielonych w dniu 11 maja 2018 roku – przez Prezydenta Miasta Elbląg - upoważnień obejmował zakres unieważnionych upoważnień z dnia 30 kwietnia 2018 roku. Powyższe upoważnienia były aktualne w zakresie zadań objętych kontrolą.

(akta kontroli str. 24-25; 282-306)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu - wykonujący, między innymi, zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych - uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały: sporządzony wykaz oraz przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(akta kontroli str. 307-310)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Departament Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu ma swoją siedzibę w jednokondygnacyjnym (parterowym) budynku mieszczącym się przy ulicy Jaśminowej 11. Administratorem tego budynku jest Zarząd Budynków Komunalnych (ul. Ratuszowa 4; 82-300 Elbląg). Budynek posiada dwa wejścia – jedno główne (od frontu - ze schodami i stromym podjazdem dla wózków), drugie (z boku budynku) z podjazdem przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Nie ma więc żadnych przeszkód, aby osoby niepełnosprawne mające trudności z poruszaniem się dostały się - korzystając z podjazdu - do pomieszczeń biurowych Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Pomieszczenia Departamentu Świadczeń Rodzinnych UM usytuowane zostały na parterze oraz w części piwnicznej budynku. Przybliżony łączny metraż pomieszczeń DŚR wynosi około 428 m² - (wliczono w to powierzchnię pomieszczeń biurowych, powierzchnię korytarzy, pomieszczeń socjalnych, serwerowni, toalet, poczekalni, sali obsługi interesantów, schodów prowadzących do wejścia głównego, pomieszczenia ochrony oraz podjazdu dla osób niepełnosprawnych).

Na dzień rozpoczęcia kontroli realizacją zadań, między innymi, wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowały się 23 osoby (tj. Dyrektor DŚR oraz 22 pracowników). Ich stanowiska pracy usytuowane zostały w 12 pomieszczeniach biurowych. Część stanowisk pracy usytuowano w obrębie sali obsługi interesantów utworzonej w celu sprawnej i prawidłowej obsługi klientów. Ściankę działową pomiędzy stanowiskami obsługi interesantów, a innymi stanowiskami realizującymi zadania przypisane Departamentowi ŚR (umiejscowionymi w obrębie sali obsługi klientów) stanowiły ustawione tam szafy, w których przechowywano dokumenty załatwianych spraw. Warunki pracy osób wykonujących kontrolowane zadania określono jako dobre, lecz usytuowanie części stanowisk w obrębie sali obsługi klientów nie sprzyjało koncentracji pracowników w czasie wykonywania ich obowiązków służbowych (np. w chwili formalnej, czy też merytorycznej weryfikacji dokumentów, oceny prowadzonych spraw, przygotowywania projektów pism, czy też decyzji). Stanowiska pracy osób wykonujących kontrolowane zadania wyposażone zostały w niezbędny sprzęt biurowy oraz urządzenia biurowe umożliwiające realizację tych zadań. Wnioski o przyznanie świadczeń – w tym z zakresu świadczeń rodzinnych – przyjmowali pracownicy na pięciu, specjalnie do tego przystosowanych, stanowiskach okalających salę obsługi klientów (oszlone okienka z oznaczeniem ich numerów). Obsługę petentów ułatwiał zamontowany na sali obsługi klientów system kolejkowy pozwalający zarządzać interesantami oczekującymi na załatwienie sprawy. Na sali tej - przy dwóch ścianach - umieszczono rzędy krzeseł przeznaczonych dla osób oczekujących na swoją kolej. Ponadto na środku zamontowano dwie lamy umożliwiające - zgłaszającym się do Departamentu Świadczeń Rodzinnych – petentom swobodne wypełnianie druków. Osoby przychodzące do DŚR z dziećmi mogły skorzystać ze specjalnego kąciaka stworzonego dla maluchów (mały stolik i krzeselka). Na sali obsługi klientów rozmieszczono tablice informacyjne, na których petenci mogli znaleźć - między innymi - wypełnione wzory dokumentów stanowiące podstawę do otrzymania świadczeń, wykazy niezbędnych do otrzymania świadczeń dokumentów, różnego rodzaju pouczenia i informacje z zakresu realizowanych przez Departament Świadczeń Rodzinnych spraw. Ponadto zgłaszający się do Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu klienci mieli do swojej dyspozycji poczekalnię, w której umieszczono biurko oraz rząd krzeseł.

Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw przechowywana była w zamkniętych na klucz szafach znajdujących się w pomieszczeniach biurowych osób realizujących kontrolowane zadania oraz w szafach umieszczonych w obrębie sali obsługi interesantów.
(akta kontroli str. 311-314)

Podmiot realizujący zadania dotyczące świadczeń rodzinnych - zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych - może gromadzić i przetwarzać, w zakresie określonym w tej ustawie, dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz dane osobowe członków ich rodzin.

Podczas działań kontrolnych prowadzonych w Urzędzie Miejskim w Elblągu w Departamencie Świadczeń Rodzinnych, zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokument potwierdzający zarejestrowanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych - zbioru danych o nazwie: „ŚWIADCZENIA RODZINNE”.

(akta kontroli str. 328-334)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano dokumenty potwierdzające wykupienie licencji na oprogramowanie do obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Licencja na oprogramowanie została wykupiona w Zakładzie Usług Informatycznych Otago sp. z o.o. w Gdańsku (ul. Heweliusza 11; 80-890 Gdańsk).

Ustalono, że pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 335-362)

IV. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Departament Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu prowadził **1.072** postępowań administracyjnych związane z realizacją zadań poddanych kontroli wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia rodzicielskiego (dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń, a także ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń oraz żądania ich zwrotu) – zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **331** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, w tym **14** postępowań zakończonych wydaniem decyzji odmownych;
(akta kontroli str. 362-366; 367-384)
- **398** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego, w tym **5** postępowań zakończonych wydaniem decyzji odmownych;
(akta kontroli str. 362-366; 385-406)
- **118** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego w tym **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych;
(akta kontroli str. 362-366; 407-413)
- **212** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, w tym **40** postępowań zakończonych wydaniem decyzji odmownych;
(akta kontroli str. 362-366; 414-463)
- **13** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem wysokości nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotem.
(akta kontroli str. 463)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Departamencie Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu skontrolowano akta **35** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **41** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych - prowadzonych przez Departament Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu w okresie objętym kontrolą – z zakresu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń rodzicielskich i specjalnego zasiłku opiekuńczego (z uwzględnieniem decyzji odmownych oraz postępowań w sprawach nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu).

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 465-489)

Kontroli i analizie poddano:

- **8 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **8 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 6 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
(akta kontroli str. 490, 491-528)
 - 2 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmownych (w obu przypadkach z powodu przekroczenia kryterium dochodowego);
(akta kontroli str. 490, 529-538)
- **8 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **12 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 7 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego;
(akta kontroli str. 539, 540, 542-544, 549-567, 570-573, 574-584)
 - 3 postępowania zakończone wygaszeniem wcześniej wydanych decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego (w tym: w jednym przypadku z uwagi na ukończenie 75 roku życia i pobieranie dodatku pielęgnacyjnego z ZUS-u; w jednym przypadku z uwagi na zgon świadczeniobiorcy; w jednym przypadku z uwagi na nienależnie pobrane świadczenia z uwagi na równoczesne pobieranie zasiłku pielęgnacyjnego i dodatku pielęgnacyjnego);
(akta kontroli str. 539, 541, 546-548, 568-569, 585-589)
 - 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń (zasiłku pielęgnacyjnego);
(akta kontroli str. 539, 585, 590-595)

- 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji o rozłożeniu na raty i częściowym umorzeniu nienależnie pobranych świadczeń (zasiłku pielęgnacyjnego) wraz z odsetkami;
(akta kontroli str. 539, 585, 596-607)
- **8 spraw** związanych ze świadczeniami rodzicielskim, w których prowadzono **8 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 6 postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do tych świadczeń;
(akta kontroli str.608-610, 622-628, 631)
 - 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji wygaszającej wcześniejszą decyzję ustalającą uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego (z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania przez świadczeniobiorcę);
(akta kontroli str. 608, 611-621)
 - 1 postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalającej wysokość nienależnie pobranych świadczeń oraz żądanie ich zwrotu.
(akta kontroli str. 608, 629-630)
- **11 spraw** związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **13 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 7 postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
(akta kontroli str. 632-648)
 - 2 postępowania zakończone wydaniem odmownych decyzji administracyjnych (w tym: w jednym przypadku wnioskodawca nie był zobowiązany do alimentacji – w rozumieniu Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego; w jednym przypadku zostało przekroczone kryterium dochodowe; w obu przypadkach wnioskodawcy złożyli odwołania od wydanych im decyzji odmownych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego – SKO obie decyzje organu I instancji utrzymało w mocy);
(akta kontroli str. 632, 649-652)
 - 2 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji zmieniających wcześniejsze decyzje ustalające uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
(akta kontroli str. 632, 653-656)
 - 2 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających wysokość nienależnie pobranych świadczeń oraz żądanie ich zwrotu.
(akta kontroli str. 632, 653-656)

V. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Kontroli i analizie poddano akta **8** osób - pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby i realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca marca 2018 roku.
(akta kontroli str. 657-667)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VI. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Elblągu nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz ze złożonych informacji w tym zakresie.
(akta kontroli str. 668-670)

VII. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.

- W 2 przypadkach, co stanowiło 11,8% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w których wynikała konieczność obliczenia dochodu rodziny (17) nie uwzględniono kosztów uzyskania przychodu (odnosiło się to do dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia rodzinnego – w obu przypadkach dotyczyło to jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka). Powyższe przypadki dotyczyły postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji o numerach:
 - DŚR.RU.8253.70.2018.AD;
 - DŚR.RU.8253.53.2018.AD.
 (akta kontroli str. 493; 509-515; 521-528)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienia – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- W 2 przypadkach - co stanowiło 4,9% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (41 postępowań) - w sprawach związanych z przyznaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka stwierdzono niekompletność zgromadzonych dowodów w sprawie, gdyż nie dokonywano weryfikacji w Centralnym Systemie Informatycznym Zabezpieczenia Społecznego (CBB) posiadania uprawnień do otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (nie sprawdzano w systemie, czy na dziecko nie zostało już pobrane takie świadczenie w innej gminie). W czasie trwania kontroli dokonano weryfikacji i potwierdzono, że jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka została wypłacona tylko w jednostce objętej kontrolą - akta postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami o numerach:
 - DŚR.RU.8253.787.2017.KL;
 - DŚR.RU.8253.53.2018.AD.
 (akta kontroli str. 491-492; 499-503; 521-528)

Skutki ustalonych uchybień:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższych uchybień.

- W 1 przypadku - co stanowiło 5,9% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w których wynikała konieczność obliczenia dochodu rodziny (17) - stwierdzono błędne wyliczenie wysokości odprowadzonej składki zdrowotnej (u osoby pobierającej świadczenie z ZUS). Przy wyliczeniu wysokości składki zastosowano stopę procentową 7,75% uzyskanego przychodu.

Rzeczywista stopa procentowa to 9% uzyskanego przychodu. Powyższe przypadek dotyczył postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji o numerze:

➤ DŚR.RU.8252.451.2017.EG.
(akta kontroli str. 641-644)

Skutek ustalonych uchybień

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień – nie mających wpływu na kontrolowaną działalność – było zbyt duże obciążenie zadaniami kadry zatrudnionej w Departamencie Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Zachowanie – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń rodzinnych – określonych w przepisach prawa zasad obliczania dochodu, a w szczególności uwzględnianie kosztu uzyskania przychodu pomniejszającego dochód w odniesieniu do dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczeń rodzinnych.
2. Dokonywanie weryfikacji w Centralnym Systemie Informatycznym Zabezpieczenia Społecznego (CBB) posiadania uprawnień do otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (sprawdzanie w systemie, czy na dziecko nie zostało już pobrane takie świadczenie w innej jednostce).
3. Przyjmowanie przy obliczaniu dochodu rodziny osób ubiegających się o świadczenia rodzinne - pobierających świadczenia z ZUS - rzeczywistej wysokości odprowadzonej za te osoby składki zdrowotnej.

Proszę Pana Prezydenta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Sławomir Sadowski
WICEWOJEWODA

WARMIŃSKO-MAZURSKI

*(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym
przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)*